

George

Toho léta, než se George narodil, jsme s Katie žili v domě na vysokém vršku. Kopec zarostlý hustou zelenou travou, které vítr nedal pořádně vyrůst, se ze tří stran zvedal jen pozvolna, ale vzuadu za domkem čněl strmý, kamenitý útes, který padal až do moře. Dům stál přímo nahoře - od srázu ho dělilo jen třicet metrů, a tak jsme z jeho kraje viděli z oceánu jenom malý proužek, jenž se vzpínal k obloze. Útes byl tak vysoký a vítr od moře dělal takový rámus, že jsme příboj slyšeli jen zřídka, dokonce ani z hrany útesu ne. Občas jsem se tam chodil dívat, ale slyšet bylo jen vítr. Příboj tloukl o pobřeží jako velká bílá křídla, narážel a zase se stahoval, ale vítr a skály ho vždy srazily k zemi.

Na protější straně se na úpatí kopce vinula dálnice; dům stál vchodem k ní, po větru od moře. Katie a já jsme často sedávali na schodech verandy a sledovali projíždějící auta a racky, jak nad nimi krouží ve větru. Nejhezčí to bývalo večer, ještě než se setmělo. Někdy se při západu slunce vítr zničehonic ztišil, racci následovali jeho příkladu, kolébali se ve vánku a vyčkávali a já s Katie jsme skoro zatajili dech - a pak se všude rozlehlo hluboké dunění moře.

Právě tehdy se naše děťátko poprvé pohnulo - doktoři by asi řekli, že „žena dospěla do vyššího stadia těhotenství“. Zdola se v ozývalo dorážení příboje, racci maličko zatřepetali křídly, Katie sebou trhla, dala si ruce na břicho a pak se otočila ke mně. Řekla mi, že se naše dítě pohnulo - jenom se zachvělo, asi jako by se jí v lůně třepotal kolibřík.

A pak bylo léto pryč a v domě na vršku už byla moc velká zima. Přestěhovali jsme se do malého městečka asi třicet mil do vnitrozemí, kde jsem si našel práci a kde jsme chtěli zůstat až do porodu. Katie si nikdy nedokázala získat hodně přátel, ale nejednou měla se všemi paničkami v sousedství něco společného, a tak jsme byli přímo zavaleni dětskými šatičkami, radami a přáními všeho nejlepšího. Několikrát se stavil pastor a my jsme k němu začali chodit do kostela. Byli jsme přesvědčeni, že se nám narodí kluk - dali jsme mu jméno George.

V prosinci přišel její čas. S Katie jsem na sále být nemohl, a tak jsem si sedl v čekárně. Byla to hezká čekárna s novými křesly potaženými kůží, spoustou popelníků a s jásavě barevným obrazem z Donaldsonovy pláže.

Na obraze bylo zase léto. Příboj byl klidný a muselo být teplo, protože si v něm děti hrály. Jejich matky polehávaly pospolu na pláži, povídaly si a opalovaly se. V dálce by na pláži byl ve skutečnosti vidět útes vybíhající do moře - přesně tam jsme v létě žili. Ale na obrázku jsem viděl jen mírný svah a širokou, rovnou pláž posetou lidmi.

Ten obraz jsem si prohlížel celé hodiny: na pláži se měl každý skvěle. Taky mně zvedl náladu. Každou chvilku mě vyrušila sestřička, řekla mi, že to budou už jen slabé dvě tři hodinky a že porodní bolesti přicházejí v takových a makových intervalech. Snad to Katie příliš nebolí, říkal jsem si. Sestra mě uklidnila, že si Katie prý vede skvěle. Ty bolesti, řekla mi, jsou něco jako vlny - člověk se jenom musí uvolnit a nechat se jimi unášet.

Pak jsem už vlny na obraze viděl jako bolesti. Kde je ale Katie? Aby byla moje představa úplná, prohledal jsem celou pláž. Syn byl ve vodě a snažil se doplat ke břehu - nebo že by se tomu bránil? Nebo představovaly vlny bolesti dítě samo, dítě trýznící matku, tak jako vlny trýzní matku zem, jako kilometry dlouhé přílivové vlny bičující skály a vzduch? Málem mě sklátila mořská nemoc. Celá místnost se pohupovala a kývala sem a tam. Pak se najednou ustálila, vyšla sestřička a pogratalovala mi.

Narodil se vám kluk, řekla - George. Je zdravý jako buk a váží skoro čtyři a čtvrt kila. Nejvíce z toho váží křídla. „Ano,“ potvrdila mi, „má křídla. Ale hošík je to krásný!“

Když jsem k ní vběhl do pokoje, Katie ležela v posteli, vyčerpaná, ale pořád ještě vzhůru. „Je to pravda,“ prohlásila. „Má malá bílá křidélka, skoro jako anděl. Když mi ho ukázali, vypadal jako anděl!“

Překvapilo mě to, stejně jako ošetřujícího lékaře. „Pečlivě jsem ho prohlédl,“ řekl doktor, „a musím konstatovat, že chlapec je silný a zdravý. Ruce a nohy má normálně vyvinuté, ale ta křídla jsou dost divná. Abych pravdu řekl, v životě jsem nic podobného neviděl.“

Do pokoje novorozenců se otcové obvykle nepouštějí, ale v tomto případě učinil doktor výjimku a vzal mě s sebou - byl jsem koneckonců zvláštní případ. V ložnici bylo jenom jedno dítě a to plakalo. George se nehýbal. Ležel na břiše, takže jsem z počátku viděl jen jeho křídla, pečlivě složená na zádech. Nebyla moc velká, ale zato přímo zářila.

Když se to rozkřiklo, ve městě nastalo boží dopuštění. Každý chtěl Katie a mně poblahopřát a podívat se na George. Ze všech stran se sjížděli reportéři a doktoři a my se na chvíli stali celebritymi. Gynekolog z porodnice napsal článek do lékařského časopisu a já dostal dva týdny volna. Zodpověděli jsme spoustu otázek, i když se k celému tomu úkazu nedalo moc dodat. Nikdo nepřišel se solidní teorií

nebo vysvětlením, a zůstával tedy jen jeden prapodivný fakt - George měl křídla.

A tak všechno zase rychle utichlo, zvlášť když jsem odvezl Katie a George domů. Brzy poté se v Kansasu narodilo dítě, které umělo pískat - ne, písničky to nebyly, dítě prostě místo pláče pískalo. Byla z toho velká senzace a na nás se rychle zapomnělo. Zastavilo se u nás ještě pár novinářů a doktorů a já slíbil, že jim zavolám, až se George naučí létat.

Jak se dalo čekat, měli jsme jisté problémy. První byl s peřím - když z George po několika dnech slezla všechna malá peříčka, která ho chránila v lůně, začaly mu z křídel opadávat i malé chuchvalce prachového peří. Báli jsme se, aby se jimi v posteli neudusil, a tak mu Katie po každém kojení projížděla rukou křídla, aby se mu peří nedostalo do kolíčky. Taky se dal špatně koupat, protože jakmile si křídla jednou namočil, musela se zase celé hodiny sušit. Oba tyto problémy se ale brzy vyřešily, když se mu peří začalo mastit. Postarali jsme se o to, aby bylo učesané a urovnané, a křídla pak byla zářivě bílá a nesmáčivá. Také jsme se báli ohně, a tak jsem mu váhavě vytrhl jedno pírko a pokusil se ho zapálit. Nehořelo.

Měl ale velké potíže se spaním. Ze začátku jsme se ho báli položit na záda, aby si nezlámal křídélka. Spaní na břiše se mu však brzy omrzelo a my jsme zjistili, že křídla už má docela tuhá. Radši spal na zádech s křídly složenými pod sebou - jako polštář posloužila dobře a patrně by takhle dokázal spát i na kamenné podlaze. K tomu možná křídla byla, on sám je nikdy nerozprostřel, spíš je měl přitisknutá na zádech, jako by ho hřála a uklidňovala.

Jednoho odpoledne mi doktor suše oznámil, že by chtěl Georgovi křídla uříznout. Myslel si, že za několik měsíců bude George dost silný na to, aby mohl operaci podstoupit. Byl jsem šokován, tohle mě ani nenapadlo. „Samozřejmě,“ pokračoval doktor, „přece mu je nemůžete nechat, to by z něj vyrostla zrůda. Ale na operaci si budeme muset ještě chvíli počkat.“

Začal jsem si svého syna prohlížet s větším odstupem. Opravdu vypadal divně, nezvykle - ale tak otcům připadají jejich první děti vždycky, ne? Co se křídel týče, věděl si s nimi docela dobře rady. U matčina prsu se mu potěšením jemně chvěla (tak jako se jiným kroutí prsty u nohou), ale jinak je měl složená na zádech, skoro jako nějakou ozdobu. Snažil jsem si představit, jak by bez těch zářících křídel vypadal, kdyby mezi rameny a prdýlkou neměl nic než nahá tučná záda.

Váhal jsem, zdali mám Katie o doktorově návrhu vůbec říct. Věděl jsem, že by se proti němu postavila ze stejných důvodů jako já - nám oběma se George líbil tak, jak byl. Na druhé straně byla v sázce celá jeho budoucnost, nemohli jsme se řídit jenom city. A tak jsem se rozhodl promluvit si o tom s doktorem ještě jednou. „Pane doktore,“ začal jsem, „já mám toho svého kluka rád tak, jak je.“

„Přirozeně,“ odušil doktor, „ale musíte pomyslet na jeho budoucnost - jak *bude* vypadat. Teď je ještě dítě, křídla má malá a nenápadná. Ale jsou-li křídla funkční - a tím jsem si jistý -, vyrostou v poměru k jeho tělu. Nebude už vypadat jako cherubín, ale spíš jako pták - bude zrůda.“

Celý život dítětem nezůstane,“ pokračoval lékař. „Vyrostete, no a co potom? Nebude moct skákat ani běhat, protože ho budou neohrabaná křídla tížit asi jako albatrosa. Ani obyčejná chůze pro něj nebude žádná legrace. Plavání, všechny sporty - to všechno mu zůstane odepřeno, vždyť si stěžít bude moci sednout. Říkám vám, ta křídla musí pryč!“

Doktor měl pravdu. Představoval jsem si George, jak stojí na postranní čáře a s křídly povlávajícími ve větru sleduje, jak jeho spolužáci hrají fotbal. Viděl jsem ho, jak se courá po pláži kolem dětí rozdováděných v příboji, kolem zvědavých skupinek matek, sehnutý jako Quasimodo, jen aby ho těžká křídla nestáhla do písku.

Jenže mohl jsem si být jistý? Křídla sice mohou být handicap, ale co když budou následky operace ještě horší? Co když má George ptačí duši? Možná, napadlo mě, je emocionálním a duševním ustrojením stvořen pro létání a z chůze by tak jako tak neměl radost. Stejně jsem si o tom s Katie ještě nemohl promluvit - ta by zareagovala čistě emocionálně. A tak jsem se se svými pochybami svěřil pastorovi.

„To je absurdní,“ prohlásil duchovní. „Nikdo nemá ptačí duši, snad jen ptáci. Ale chlapci se nerodí, chlapci se vychovávají. Pokud bude George vychováván jako normální, zdravý kluk, bude šťastný jako normální zdravý kluk. Máte snad nějakou alternativu? Chcete ho v člověčí rodině vychovávat jako ptáka? Jako racka ve městě? Jestli mu ta křídla neustříhnou, bude z něj vyvrženec - vždycky na něj budou zírat, vždycky ho budou mučit. Nebude postižený jen tělesně, ale i emocionálně. Jaký asi může mít život? Jen to zvažte - úplně ho od normálního života odříznete. I ty nejobyčejnější věci jako jízda autobusem pro něj budou noční můrou plnou upřených pohledů a šeptem pronášených poznámek. Až bude chodit do školy, děti ho budou tahat za křídla, zapalovat mu na nich peří...“

„Jsou nehořlavá,“ upozornil jsem ho.

„Nebude nosit oblek ani řídit auto. Co myslíte, může se vůbec někdy oženit, najít přátele, kandidovat ve volbách? Zapřísahám vás, pane, už kvůli tomu dítěti samému - zbavte ho prokletí těch křídel!"

„Georgovi je sotva měsíc," vzmohl jsem se na chabou obranu. „Pokud mu křídla odstraníme, nebude si je pamatovat? Dokonce i normální, zdravý kluk občas zatouží po nadpřirozených schopnostech."

„V žádném případě," odtušil pastor. „Pamatuje si dítě matčino lůno nebo království nebeské? Nebo ještě lépe: jen mu o nich řekněte. Schovejte si novinové výstřižky a fotografie, jak vypadal po porodu, a ukažte mu je, až bude starší. Dopřejte mu potěšení a pobavení nad senzačními okolnostmi jeho narození, ne trpkost z odcizeného života."

To všechno bylo rozumné. Mohl bych z Georgova narození udělat jen kuriózní incident ve spokojeném, normálním životě. Váhal jsem už jenom nad jedním - samotnou operací. Bude těžká, nebo nebezpečná?

„Je to hračka," ujistil mě doktor. „Nemusíte se bát. Křídla se dají odstranit jako jakýkoli jiný výrůstek. Musíme si jenom měsíc počkat, abychom dítěti mohli dát narkózu."

„Katie tak rychle asi nepřesvědčím."

„Nemůžeme příliš dlouho čekat. Křídla musí být odstraněna co nejdříve, ještě než chrupavka a svaly začnou tvrdnout. Teď by mu po operaci zbyla jen sotva viditelná jizva a dva malé pahýly ve tvaru kliky, na památku."

„Rozumím." Zamyslel jsem se. „Fajn." Teď už mi jenom zbývalo přesvědčit Katie - musím být nekompromisní. Domů jsem odešel rozhodnutý, plný odhodlání, které mi ovšem dlouho nevydrželo. Katie byla tichá a rozmrzelá, asi vytušila, že chystám něco pod pokličkou. A já nemohl odtrhnout oči od Georgových křídel. Prosvěcovaly celou místnost jako sněžná návěť v noci.

Příštího rána jsem znovu zašel k pastorovi.

„Asi bych to mohl shrnout takhle," začal jsem. „Dal Bůh Georgovi křídla, jenom aby mu je mohli odříznout?"

Pastor mě poučil, že cesty Páně jsou nevyzpytatelné. „Proč obdařil Hospodin člověka životem, když mu ho zase vezme? Proč stvořil nebesa a nedovolil rybám, aby je kdy spatřila?" V tomto duchu pokračoval několik minut a pak to shrnul: „Ve svém srdci víte, že zdejší doktor a já máme pravdu - ta křídla musí pryč."

„Možná má pravdu," pomyslel jsem si. „Možná že mají pravdu oba." Z přemýšlení se mi zatočila hlava. Byl čas zajít s tím za Katie. Opustil jsem pastora a vydal se k domovu; tentokrát jsem byl pevně rozhodnutý vyjít s pravdou ven, konečně něco udělat. Budu si to s Katie muset probrat.

Snažil jsem si srovnat svoje argumenty. Byla to jednoduchá volba - buďto bude George vést normální, spokojený život, nebo bude sám a sám se svými křídly. Představil jsem si George jako opravdového kluka, jak si hraje s partou, pak s manželkou a dětmi a pak zase jako kluka uhánějícího s větrem o závod přes krátce zastřížený trávník na hřišti. A pak tu byl druhý George: hubený, křehký, snědý. Jeho jemné tělo úplně zakrývala dvě ohromná křídla, prsty měl tak průhledné, že jsem v žilkách viděl kolovat krev. Velké, tmavé oči byly poznamenány studenou září křídel... Zničehonic jsem se zastavil a obrátil se k doktorově ordinaci. Tohle nebylo dobré, moje myšlenky se ztrácely v mlhavé vizi.

„Pane doktore, co se stane s těmi křídly, až je odstraníte? A odříznete je zvlášť, nebo najednou? Zůstanou čistá a budou dál zářit, nebo se scvrknou a umřou?"

„Mno," řekl lékař, „v tom vám můžeme vyjít vstříc. Křídla odpadnou zvlášť a dají se snadno uchovat. Říkal jsem si, že byste je mohl darovat nějakému muzeu. Ale třeba byste si je rád nechal - George by si je mohl pověsit na zeď jako svéráznou trofej."

Ne, chodil jsem až příliš dlouho kolem horké kaše. Vyrázil jsem domů. „Katie," začal jsem, „doktor nám radí, abychom Georgovi nechali uříznout křídla - prostě je amputovat." Nic na to neřekla. „Pastor si to také myslí a já taky." Nastínil jsem jí, jak se z něj stane outsider, emocionální mrzák. „Jednou vyroste," připomněl jsem jí. „Mysli na budoucnost."

Držela ho v náručí a zamyšleně mě pozorovala, jak mluvím. Díval jsem se na něj a představoval si, jak už trochu starší pořád běží po hřišti s krátkou trávou. Ale pak tam byl ten druhý, s vyzáblým tělem a velkými bílými křídly. „Copak to nevidíš, Katie? Je sám!" Těžko se mi přemýšlelo - díval se ze snu přímo na mě. „Je to mrzák. Nemůže běhat, nemůže tancovat, nemůže se ani posadit!" Byl na vysokém kopci, to jsem rozeznal, a pod sebou měl moře. Katie se zadívala do moře, pak zpátky na mě. Když na mě promluvila, George se začal natáčet po větru, zvedl křídla nad hlavu, ta se zatřepetala...

„Ale ne," řekla Katie nakonec. „Není mrzák - může létat!" Dívali jsme se, jak upadl, ale zastavil se v pádu. Jakmile se mu nohy odlepily od země, rozevřel křídla a začal jimi mávat. Katie se zasmála. „Proč by měl jezdit autobusem, když si může vyletět na okružní jízdu vzduchem?" Pozoroval jsem s Katie, jak se nám ztrácí z dohledu. Sledoval ho ještě někdo třetí -kluk pádící po hřišti se najednou zastavil a pohlédl k nebi. Poslední sluneční paprsek se svezl po bílé plošce někde nad ním a pak chlapce zahalil stín křídel, který pokryl půl kopce.

Vítr najednou utichl, od moře se přihnalo burácení příboje. Spolu s Katie jsme sledovali, jak se křídla racků zatřepetala a jak se vrhli zpátky dolů, k moři. Pak už byla tma, vítr se znovu rozfoukal a George se rozplakal. Katie ho začala houpat a usmála se na mě přes celou místnost.

Když přišlo jaro, vrátili jsme se do domu na kopci. Zůstali jsme celý rok a pak ještě jednu zimu. George se naučil chodit, než jsem ho zkusmo začal učit létat, a v třetím roce jeho života jsem ho bral v létě na stráň a házel do vzduchu. Zpočátku divoce zamával křídly a se smíchem velmi hlučně přistál na zadku. Ještě než přišlo studené počasí, dokázal se sám zvednout ze země a zůstat ve vzduchu pár vteřin. To už měl sestřičku. Ta měla křídla červená jako oheň.